

Kynhkynen

4/21 - MYSTIIKKA

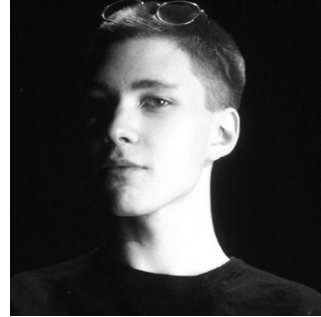
TÄSSÄ LEHDESSÄ

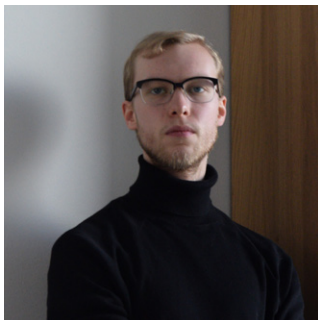
Enja Seppänen
Päätoimittaja

Jemo Kettunen
Päätoimittaja

Valtteri Harakka
AD

Viljami Salo
Toimittaja

Rosa Grene
Kuvittaja

Vilma Myöhänen
Kuvittaja

Lauri Mäenalanen
Toimittaja

Hamantha Cox
Toimittaja

Tule mukaan tekemään Kyyhkystä! kyyhkynen.tyt.fi/toimijahaku

Hamantha Coxin kuva: Nuoren naisen muotokuva valkoiseen pukeutuneena (n. 1798). Tekijä tuntematon, mahdollisesti Jacques-Louis David hänen piirinsä.

TÄSSÄ LEHDESSÄ

Odilon Redon, *Mystere* (1910). Ei tekijänoikeutta.

- 04 Pääkirjoitus: Onko mystiikalla sukupuolta?
- 05 Pääkirjoitus: Mysteeri informaatiovaikuttamisen hyökkäyskiilana
- 06 Puheenjohtajan tervehdys
- 07 Ylioppilaskunta leikkaa lehtitukea 7 000€
- 08 Exäni oli vapaamuurari
- 11 Pimeyden hohto – Welten olemattomuuden valo
- 14 Mistä oikein puhumme, kun puhumme mystiikasta?
- 16 Moni asia on tänään kiinni sinusta, vaaka
- 19 Runot

KYYHKYNYNEN

Kyyhkynen on Teologian Ylioppilaiden Tiedekuntayhdistyksen julkaisu vuodesta 1853, 167. vuosikerta

Tämä julkaisu on saanut HYY:n järjestölehtitukea

Painopaikka: Waasa Graphics, Vaasa

Painos: 200 kpl

Painettu Joutsenmerkilliselle, FSC ISO 14001
sertifioidulle paperille

Hallituksen puheenjohtaja: Inka Pänkäläinen

Kannen kuva: Vilma Myöhänen

Sähköposti: kyyhkynen@tyt.fi

Tilaukset: kyyhkynen.tyt.fi/tilaa

 TeolKyyhkynen

 TeolKyyhkynen

 kyyhkynen.tyt.fi

ONKO MYSTIIKALLA SUKUPUOLTA?

Morsiusmystiikka on keskiajalla syntynyt mystiikan suuntaus, jossa ajatellaan Kristuksen olevan sielun sulhanen. Esimerkiksi lestadiolaisuudessa Kristuksen morsiamena kuvataan koko seurakunta, mutta alun perin morsiusmystiikka on merkinnyt syviä hengellisiä ja ruumiillisiakin Jumalan läsnäolon kokemuksia yksilön, yleensä naisen, elämässä.

Sukupuoliroolit sekä avioliittointituutio muuttuvat, mutta kuvaus avioparin suhteesta pitää sisällään jotain sellaista rakkauden kuvausta, mikä nykyihmisen on helppo käsit-

tää. On kuitenkin ymmärrettävää, että Kristuksen miehuus pännii – ja hämmentää – monia. Minulle on ainakin vaikeaa samaistua Jumalaan, jota jatkuvasti kuvataan miehenä, herrana tai varsinkaan isänä. En yhtään ihmettele myöskään sitä, että se voi miehistä romanttisesti kiinnostuneille olla seksuaalisestikin hämmäntävää.

Ja ei, en nyt vihjaa, että olisin seksuaalisesti kiinnostunut Jeesuksesta, mutta ei sekään ole ennenkuulumatonta, eikä samaa voi sanoa esimerkiksi keskiajan ursuliininunnista. Ajatus miehestä ja naisesta seksua-

lisina vastinpareina on niin syvälle aivoihimme pinttynyt, ettei sukupuolen merkitystä voi ohittaa mystisissä kokemuksissakaan.

Outi Lehtipuu kirjoittaa Aulikki Mäkisen toimittamassa Tulevaisuuden sanat -kirjassa artikkelissaan Raamattu muuttuvassa maailmassa erinomaisesti sukupuolittuneen kielen merkityksestä. Kieli voi häivyttää historiasta kokonaisia ihmisryhmiä väärin tulkittuna. Esimerkiksi kreikan kielessä käytetään sanan maskuliinimuotoa, mikäli paikalla on yksikin mies. Pikkuhiljaa ollaan alettu ymmärtämään, että täsmällinen tekstitulkitonta tekee parhaiten oikeutta Jumalan sanalle. Kuitenkaan naisten ei pitäisi liian nopeasti antaa anteeksi, kun kieltä vähän muokataan sukupuolitäsmällisempään suuntaan, vaan meidän pitäisi jatkaa sekä kielen että muun todellisuuden muokkaamista siihen suuntaan, että naiset ja muut sukupuolet tehdään näkyväksi (myös muuna, kuin mies-kristuksen tai muidenkaan miesten morsiamina).

Tämä on viimeinen pääkirjoitukseni Kyyhkyseen, sillä seuraavassa numerossa jatkavat jo seuraavat päätoimittajat uusine ideoineen ja lahjakkuuksineen. Olkoon Kyyhkysen toimittaminen vähintään yhtä iloista kuin tänäkin vuonna, ja pysykööt vihaviestit ja trollit kaukana uusista päätoimittajista. Haluan kiittää lukijoita tästä vuodesta, oli ilo antaa hetki elämästä Kyyhkyselle ja rakkaille kanssateologeille!

Enja Seppänen
Päätoimittaja

MYSTEERI INFORMAATIOVAIKUT- TAMISEN HYÖKKÄYSKIILANA

Viimeisen päätoimittamani Kyyhkynen teemana on mystiikka.

Mystiikka on juuri se aihepiiri, joka on ajanut minut aikanaan kiinnostumaan teologiasta, jumaltieteistä. Mysteeri vetää sieluani puoleensa kuin pimeyteen kätkeyty tulen liekki koin perhosta.

Mysteerin viehätys ja esoteeristen, kätkeytyjen salaisuuksien äärellä olemisen humala on tekijä, jonka väitän löytyvän psyyken laitamaille kudottuna valtaosalta ihmisistä.

Vaikka kunnioitan mysteeriä – ja osin jopa tunnen sen määrittävän elämäni suuntaa – on sanan puhtaus lähiaikoina tahrautunut mielessäni. Olen alkanut pohtia mysteeriä konseptina kriittisemmin, psykologisemmin. Yhteiskunnallisemmin.

Syynä kritiikkiini on informaatiovaikututtaminen. Informaatiosodankäynti on zeitgeistimme keskiössä, ja omasta tarkkailupisteestäni katsottuna esoteerinen mysteeri näyttää trendanneen ksenofobian ja nationalismin rinnalle #freshinä informaatiovaikutuskanavana.

Salamoivin informaatiosota, noustessaan uudenaikaisena huomioomme, käytiin aluksi MV-lehden kaltaisilla valemedian kentillä. Tällöin digitaalisen sissisodan kärkenä olivat maahanmuutto ja rasismi sekä näitä komentava nationalismi.

Vaikka vanha resepti on toiminut hyvin, ei nationalismi enää myy kuten ennen vanhaan. Tuloksia syntyy, mutta niissä on jääty kauas 1900-luvun alkupuolen kulta-ajoista. Nuivien kasvukäy-

rä on tasaantunut. Reilusti suurin osa ihmisistä ymmärtää kuitenkin lopulta, että rasismi on tyhmää.

Tuoreen informaatiosodankäynnillisen hyökkäyskiilan demografiaamme onkin avannut esoteerinen mysteeri. Pseudo-alkemistinen ”oman tutkimuksen tekeminen” ja tätä kautta salattuun tietoon vihkeminen on ollut trollitehtaille kuin Graalin malja. Qanon, Great reset ja Plandemia ovat avanneet informaatiojoukoille tien joogasaleille, joitintirinkeihin ja sen hengellisen vaihtoehtoporukan sydämeen, joiden rakkaudentäyteistä sielua suora rasismi ei ole kyennyt kutittelemaan.

Nykyään räikeä, ja helposti vääräksi todettava disinformaatio leviää aiemmin suhteellisen neitseellisessä sekä valistuneeksi itsensä kokevassa ihmisryhmässä. Älykkyys saattaa toimia jopa altistavana tekijänä vaihtoehtoisten rakennelmien perustelemiselle.

Esoteerisen valetiedon seireeninlaulu houkuttelee syvälle kaninkoloon, josta paluu on lisäksi useimmille vaikeaa tai mahdotonta. Egoa hivelevä mysteerin ymmärtämisen ja vihityksi tulemisen tuntu, salatessa oikeassa olemisen päihetyks on niin huumaavaa, että psykologiallemme on äärimmäisen vaikeaa palata konsensusmaailmaan ja tunnustaa erehtyneensä. Äsken kanssaihmissiään yläviistosta katsonut yksilö jää täten omaan kaikukammioonsa ja on poissa terveestä yhteiskunnallisesta vaikuttamisesta. Piste trollitehtaille.

Yhteiskunnallista rauhaa ajavien voimien olisikin järkevää alkaa lanseeraamaan exit-suunnitelmia hengellisen sektorin toimijoille. Meidän, mystiikan pariin etsittyvien sielujen, kannattaa puolestamme muistaa tehdä reality checkiä useammin. Hiekkalaatikko on nykyään militarisoitu.

Jemo Kettunen
Päätoimittaja,

PUHEENJOHTAJAN TERVEHDYS

Ihanaa joulunaikaa kanssateologeille ja teologimielisille!

Ensilumi on jo tippunut maahan ja ilma viilennyt, mutta onneksi ainakin osa meistä on päässyt tiedekunnan tiloihin lämpimään kuuntelemaan luentoja. Edessä on vielä muutamia luentoja, muutama tapahtuma ja sitten olemmekin jo ensi vuoden puolella. Vuoden vaihteessa puheenjohtaja ja kaikki muutkin toimijat vaihtuvat, joka tarkoittaa taas TYT:n pientä uudistumista. Jokainen toimija tekee yhdistyksestämme oman näköisensä ja täten jokainen vuosi on teki-jöidensä näköinen.

Tänä erikoisena vuonna olemme uudistaneet TYT:n logon, hankki-neet uuden lipun ja saaneet myyn-tiin erilaisia jäsentuotteita. Eli vuosi 2021 on ollut TYT:n kannalta aika haipakkaa menoa täynnä! Syksyl-lä ollaan myös juhlittu parinkin vuoden edestä ja nähty teologe-ja sydämen täydeltä. Tällä ilolla ja lämpimällä fiiliksellä on hyvä kul-kea kohti vuotta 2022, joka sekin on toivottavasti täynnä tekemistä ja teologiaa!

**Mainosta Kyyky-
sessä & tue tiede-
kuntalehteä!**

1/1 – 100€

1/2 – 60€

1/4 – 40€

**Sis. mainoksen
Kyyhkynen netti-
sivuilla.**

**Lisätietoa ja
varaukset:**

kyyhkynen@tyt.fi

YLIOPPILASKUNTA LEIKKAA LEHTITUKEA 7 000€

Helsingin Ylioppilaskunnan edustajisto on päättänyt kokouksessaan 14.12.2021 leikata järjestölehtituesta 7 000€ vuoden 2022 talousarviossa. Aikaisempi 20 000€ tuki laskee ensi vuonna 13 000:een euroon.

HYY:n Vihreiden Teemu Kovasen muutosesitys palauttaa tuki 20 000€ kaatui äänestyksessä 46-11-1, Sitoutumattoman vasemmiston Valpuri Alasen esitys laskea tukea vain 5 000€ 15 000:een euroon kaatui äänin 21-36-1 ja lopulta Vihreiden Okko Karvosen esitys pohjaesityksen 10 000€ kasvattamisesta 13 000:een euroon voitti äänin 34-23-1.

Karkeasti Sitoutumaton Vasemmisto ja HYY:n Vihreät kannattivat kor-

keampaa tukea, kun taas Edistyskannattajat kannattivat tuen leikkausta. Tarkat äänestystulokset eivät kuitenkaan ole julkisia. Ryhmäkuri ei ilmeisesti pitänyt, sillä Kokoomuksen opiskelijoiden edustaja ja Tutkaimen päätoimittaja Jaakko Oleander-Turja piti puheenvuoron, jossa hän vastusti leikkauksia. Puolustuspuheessaan Oleander-Turja korosti järjestölehtien merkitystä journalismin opettamisessa ylioppilaskunnan jäsenille.

Ylioppilaskunnan päätös leikata järjestölehtituesta seuraa ylioppilaskunnan omistaman YLVA-konsernin päätöstä laskea ylioppilaskunnalle maksettavaa voitonjakoa johtuen koronaviruspandemiasta. Erityisesti YLVA:n taloutta on heikentänyt

kiinteistöinvestoinnit, kuten Lyyran rakentaminen ja Unicafen laskeneet tulot. Ylioppilaskunnalla on YLVA:n tulojen lisäksi puskurirahasto, jonne rahaa on sijoitettu vaikeiden taloudellisten tilanteiden varalle.

Kyyhkynen yhdessä muiden järjestölehtien kanssa kirjoitti kannanoton lehtituen säilyttämisen puolesta. Kyyhkynen toimintaan lehtitukien leikkauksella ei ole suuria taloudellisia vaikutuksia ja jatkamme lehden toimitusta leikkauksista huolimatta. Leikkaukset vaikuttavat erityisesti pienempien järjestölehtien toimintaan, joka saattaa monissa tapauksissa supistua, tai lakkautua kokonaan. Ylioppilaskunnan talousjohtokunta aikaisemmin joulukuussa päätti uudesta lehtitukimallista, joka lisää tuen osuuden suhteellista määrää erityisesti pienimmälle 25% lehdistä.

Edustajiston kokouksessa keskustelua käytiin myös Ylioppilaslehden tulevaisuudesta. HYY:n Vihreiden Saku Mattila esitti 10 000€ leikkauksella Ylioppilaslehden kustannuksiin, joka siirrettäisiin järjestölehdille, mutta äänestyksen myötä esitystä ei otettu käsiteltyyn. Ylioppilaslehdellä ja ylioppilaskunnalla on sopimus, jossa ylioppilaskunta on sitoutunut tilaamaan tietyn määrän lehteä jäsenilleen. Sen sijaan Mikko Karhusen ponsi Ylioppilaslehden kehittämiseksi meni läpi ja siirtyy seuraavaksi hallituksen käsittelyyn. Ponsi esitti osallisuuden kehittämistä julkaisemalla enemmän tekstejä ylioppilaskunnan jäseniltä ammattitoimittajien sijaan.

EXÄNI OLI VAPAAMUURARI

Ja muut onnistuneesti ohittamani red flagit

Kun aikoinaan ystäväni lähti seurustelukumppaninsa luo siivoamaan ja otti tätä varten kotoaan imurin mukaan, naureskelin itseseni ja ajattelin, etten ikimaailmassa voisi olla niin uusavuttoman ihmisen kanssa. Muutama vuosi myöhemmin istuin-kin itse raitiovaunussa sijauspatja kainalossa, sillä olin kyllästynyt poikaystäväni runkopatjan läpi selkää vasten töröttäviin jousiin eikä hän itse saanut aikaiseksi korjata tilannetta. Kyllä ihminen on nuorena kauris, tapasi mummini sanoa. Ja naiivi.

Red flagit ovat deittailun varoitusmerkkejä: merkkejä siitä, että jokin ei ole kohdallaan. Urbanin sanakirjan mukaan red flag viittaa tunteeseen siitä, että on mahdollisesti tekemisissä manipulatiivisen ja/tai psykoottisen tai sosiopaattisen yksilön kanssa. Red flag ei välttämättä ole mikään ylitypääsemätön piirre: se voi olla myös vain hienoinen merkki siitä, että tapailukumppanin toimintaan olisi syytä kiinnittää erityistä huomiota. Viimeaikoina erityisesti nuorten suosimassa TikTokissa on näkynyt trendinä pienten ja jopa arkisten asioiden leimaaminen red flageiksi. Valaistuun lasivetriiniin näytille ase-

teltu Warhammer-minatyyrikokoelma ei siis ollut Urbanin sanakirjan mukainen red flag, mutta vahvisti kuitenkin orastavan tunteeni siitä, ettei meillä kahdella tulisi riittämään juttua toisille treffeille.

”Sulla on maailman surkein miesmaku”, ystäväni totesi taannoin istuessamme yhdessä niistä Kallion baareista, joissa tuopillisen keskio-lutta saa vielä alle viidellä eurolla. En halua myöntää, mutten voi kieltääkään. Kun aloimme tuona iltana listaamaan seurustelu- ja deittailukumppanieni red flageja, nousi esiin toinen toistaan huvittavampia muistoja kohtaamistani sulhaskokelaista aina parisuhteista viinanhuuruisiin yhden yön juttuihin. Niiden vakavuus vaihtelee rajusti, mutta pohjavire on sama. Tekstin nimet muutettu.

David, 32, käytti Axen Dark temptation- vartalosuihketta tuoksuna.

Se oli kuitenkin vain pieni paha muiden myöhemmin esiin tulleiden faktojen valossa, jotka nekin sain väännettyä päässäni positiivisiksi: tuore kumppanini oli lisäksi ollut Israelin armeijan leivissä ja nauttinut ajastaan siellä (hurjia tarinoita), myi huumeita (paha poika!) ja kertoi karanteen-sa teini-ikäisenä kotoa ja asuneensa kadulla vuoden päivät (emotionaalisesti saavuttamaton, mutta rakkaus varmasti korjaa...). En tiedä mitä Davidille nykyään kuuluu, mutta yhtä asiaa toivon: että lahjaksi antamani Giorgio Armanin tuoksun jälkeen hän ei olisi enää palannut Citymarketin kosmetiikkaosastolle hajuste-ostoksille.

Jussi, 28, ei tiennyt kuka Suomen pääministeri on

... mutta niin kuin pituudella, ei myöskään tällä ollut mitään merkitystä vaakatasossa peiton alla. Nautin jokaisesta hetkestä, jotka sain viettää tämän jumalaisen komean ammatijalkapalloilijan kivenkovia vatsalihaksia hivellen. Oman pääni sisällä meillä oli Jussin kanssa sanaton sopimus siitä, ettei tämä kepeä suhteemme loppuisi koskaan – tulisimme polttelemaan pilveä, katsomaan luontodokumentteja ja harrastamaan järjestyttävän hyvää seksiä vielä keski-ikäisinäkin. Minun olisi kuitenkin pitänyt ymmärtää, että Jussi oli kuin Sinkkuelämää-sarjan Mr. Pussy (mies, joka on niin hyvä antamaan suuseksiä, ettei hänen kanssaan yksinkertaisesti saa alkaa seurustelemaan vaan hänet pitää päästää jakamaan lahjaansa eteenpäin). Tiemme erkanivat, mutta toivon Jussille vilpittömästi kaikkea hyvää.

Aleksi, 30 piti Suomeen 70-luvulla kaukomaanmatkalta salakuljettua merikilpikonaa lemmikkinä

Tämän suhteen myötä opin kuitenkin jo 18-vuotiaana, ettei suhteeseen kannata ryhtyä vain koska ”haluaa poikaystävän”. Jälkiviisaana voisi myös todeta, että jos 30-vuotias mies etsii 18-vuotiasta tyttöystävää, on se jo itsessään vähän arveluttavaa. Muistelen kuitenkin lämmöllä kaikkia niitä keskiluokkaisia luksuksia, joihin Aleksi minut tutustutti – elin alle 20-vuotiaana hulpeampaa elämää kuin nykyään. Eiköhän säännöllisten Michelin-tähden ravintolailallisten eteen voi yhtä kilpikonaa välillä kylvetää. Aleksille toivon kaikkea hyvää sekä onnea avioon, oletan illallispöytäkeskustelujen muuttuneen hitusen kypsemmiksi teini-iän ylittäneessä seurassa.

Joe, 45, oli kyhännyt tyhjästä Dom Pérignon-laatikoista koristeinän olohuoneeseensa

Tosin Joe oli myös etsintäkuulutettu kryptovaluuttahuijari ja ylpeä amerikkalainen, josta äkkirikastuminen paistoi yhtä kirkkaasti kuin hänen vitriiniin esille laittamat timanttiset koriste-esineet. Rahalla voi saada trefiseuraa 20-jotain-vuotiaasta, mutta tyyli-taju ja hyvä maku jäänevät miehen ulottumattomiin tulevaisuudessakin. Joelle toivon vastuunkantoa teoistaan vankilatuomion muodossa.

Emil, 25, asui Keravalla

Itsensä selittävä.

Aapo, 40, ajoi vielä keski-ikää lähestyessään amisbemaria

Tavatessamme olin juuri hakenut opiskelupaikkaa tuloksetta ja työskentelin kahvilassa pienellä palkalla. Tulevaisuus pelotti ja ahdisti, ja tuntuikin turvalliselta olla sellaisen ihmisen seurassa, joka tiesi mitä halusi. Aapo oli kaikkea, mitä eksyneenä 20-vuotiaana halusin: vanhempi, karismaattinen, itsevarma, älykäs, menestynyt. Suora ote päiväkirjastani: ”Sillä on sellainen diktaattorihabitus. Vähän italialaista näköä.”

Aapo kertoi jo suhteen alussa, että hän koki lohduttamisen haasteelliseksi. Ei, herätyskelloni eivät soineet. Eivät ne soineet silloin ensimmäisillä treffeillääkään, kun Aapo kertoi lukeensa paljon manipuloinnista ja että se ”kiehtoo aiheena”. Eikä niinäkään kertoina, kun Aapo namedroppaili (mainitsi muka ohimennen tuntemiaan ”tärkeitä” tyyppejä).

Matalapohjainen amisbemmi on ehkä red flag, mutta tuo uskomaton menopeli tarjoili myös hyviä nauruja. Se oli joka päivä hitusen lähempänä romuttamokuntoa, vaikkakin Aapon

mukaan rakas kiesi vaan ”vähän temppuili”. Yhtenä kesäaamuna autosta hajosi nopeusmittari, joten kuskatessani kavereita rannalle minun piti tarkkailla nopeutta puhelimeen ladatusta sovelluksesta. Takapenkiltä kuului pelkkää huutonaaurua. Aapo kehuskeli saaneensa auton hyvään hintaan, mutta kaikilla siitä aiheutuneilla korjauskuluilla olisi varmasti saanut jotain parempaakin. No, tunnelnearvoa ei toisaalta voikaan mitata rahassa.

Aapon kaikista isoin red flag ilmeni kuitenkin vasta muutaman kuukauden tapailun jälkeen, jolloin olin jo toivottoman rakastunut tähän nuorisovaatteissa viihtyvään hopeaketuun. Eräänä iltana Aapo veti työpöytänsä laatikosta esiin kultaisen sormuksen, johon oli kaiverrettu suorakulman ja harpin muodostama kuvio. Aapo kysyi mielipidettäni asiasta, mutta en vielä tuolloin osannut pelästyä tätä hyvävelikerhon symbolia vaan suhtauduin asiaan puhtaalla uteliaisuudella. Mikä se siis on? Siis mitä te oikein teette siellä? Mutta miksi ihmeessä haluat olla siellä? Pian Aapo esitteli minulle valkoista vaatetta, joka päällä hänet tulisi sitten jonain päivänä haudata. Aapo kai ajatteli, että minä 20-vuotiaana jäisin suhteeseen puolet vanhemman miehen kanssa. Ja että pysyisin hänen rinnallaan, kunnes kuolema hänet korjaisi. Uskoin siihen toki itsekini, joten asiasta naljailu ei ehkä ole reilua. Mutta huvittaahan se silti.

Aapo, 40, ajoi vielä keski-ikää lähestyessään amisbemaria

Aapo, 40, vapaamuurari

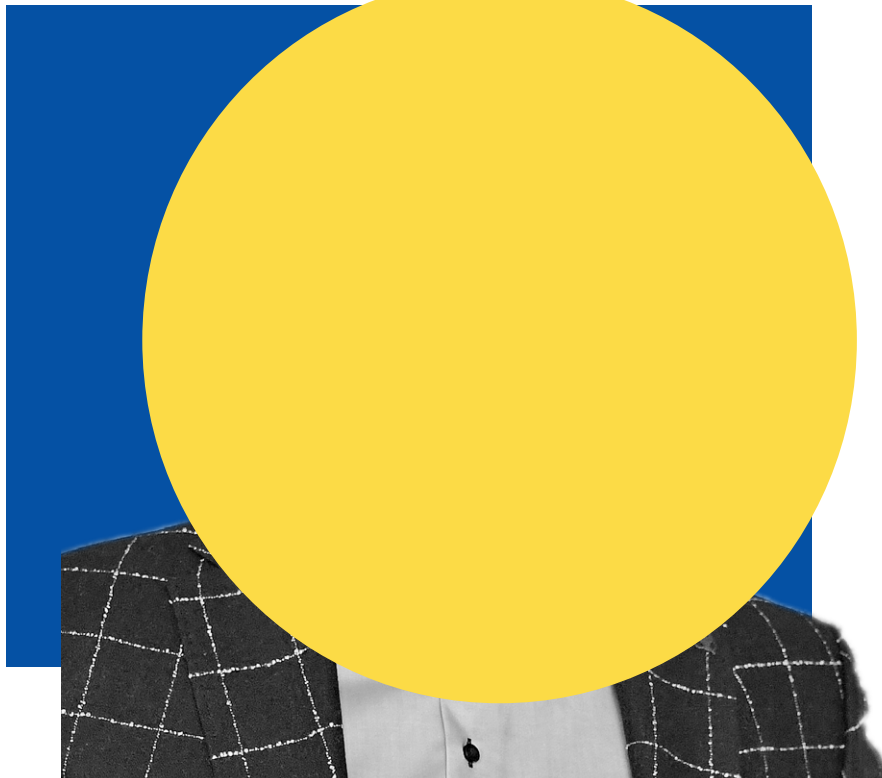
Aapon ollessa startup-yrityksensä kanssa työmatkoilla selailin salaa hänen vapaamuurarikerhonsa kirjallisuutta ja jäsenlistoja. Löysin jotain yleistä höttöä Kuningas Salomosta, Siionin temppelistä, kuninkaista.

Tuntui kuin olisin lukenut Raamattua, muttei kuitenkaan ihan. Se vaikutti uskonnolta, joka kieltää olevansa sitä. Vapaamuurareiden omilla sivuilla lukee, että ”Suomalaisen vapaamuurariuden arvot ovat aatteellisuus, veljeys, avuliaisuus, avoimuus ja suvaitsevaisuus”. Avoimuus on siis kerhon arvo, mutta koko toiminta pohjautuu rituaaleihin, jotka ovat salaisia. Yritin udella Aapolta tietoa näistä rituaaleista, mutta edes voimakkaan orgasmin jälkeinen viettelevä tiedustelu ei saanut häntä raottamaan tuota salaisuuksien kammiota. Sain onneksi kuulla muista muurareiden sisäpiirijutuista, kuten esimerkiksi erään tunnetun juontajan jäsenyydestä.

Vapaamuurarien tavoite oli Aapon mukaan tuoda yhteen miehiä eri taustoista, uskonnoista ja yhteiskunnallisista asemista. Mutta sehän ei tietenkään toteudu, sillä valtaosa jäsenistä on valkoihoisia, hyvätulaisia ja evankelisluterilaiseen kirkkoon kuuluvia keski-ään ylittäneitä miehiä. Oman uran edistäminen ”On sääntöjen mukaan kiellettyä”, mutta mistä siellä illallispöydässä sitten jutellaan? Siitä miten nämä seniilit papat voisivat yhdessä tehdä maailmasta paremman paikan hörppien viskiä suljettujen ovien takana?

Suhde alkoi rakoilemaan pahemman kerran noin vuoden yhdessäolon jälkeen, ja Aaposta alkoi paljastua sellaisia piirteitä, joiden kanssa en pystynyt (tai pystyisi vieläkö) elämään. Siis amisbemaria ja vapaamuurariuttakin pahempia piirteitä. Syventymättä niihin piirteisiin sen enempää, voin vain todeta, ettei vapaamuurarien kaltaiseen hyvävelijärjestöön kukaan ihan normityyppi hae.

Suhteen valta-asetelman aiheuttamasta myrkyllisyydestä huolimatta olen kiitollinen kaikista niistä oudoista tilanteista, joihin en luultavasti olisi päätenyt ilman Aapoa. Kävipä ker-

ran sellainenkin, että istuttiin erään kylpylähotellin illalliseravintolassa kuuntelemassa, kun artisti nimeltään Mikko Pohjola veti akustisen version Irwin Goodmanin kappaleesta Ei tippa tapa. Vähemmän omituista tilanteesta ei ainakaan tehnyt se fakta, että olimme juuri ottaneet huoneessamme vähän liikaa happoja ja Aapon kasvot olivat muuttuneet ananakseksi silmieni edessä. ”Unohtumaton kylpyläviikonloppu” päivitti Aapo Facebook-sivulleen seuraavana iltana. Sitä se tosiaan oli. Oikeastaan sitä meidän koko suhde oli. Viisi vuotta sitten en tiennyt päätyväni kirjoittamaan tästä unohtumattomasta suhteestamme teologisen tiedekunnan lehteen. Silloin 20-vuotiaana tiesin vain, että ”en oo ikinä tuntenut näin vahvasti ketään kohtaan”.

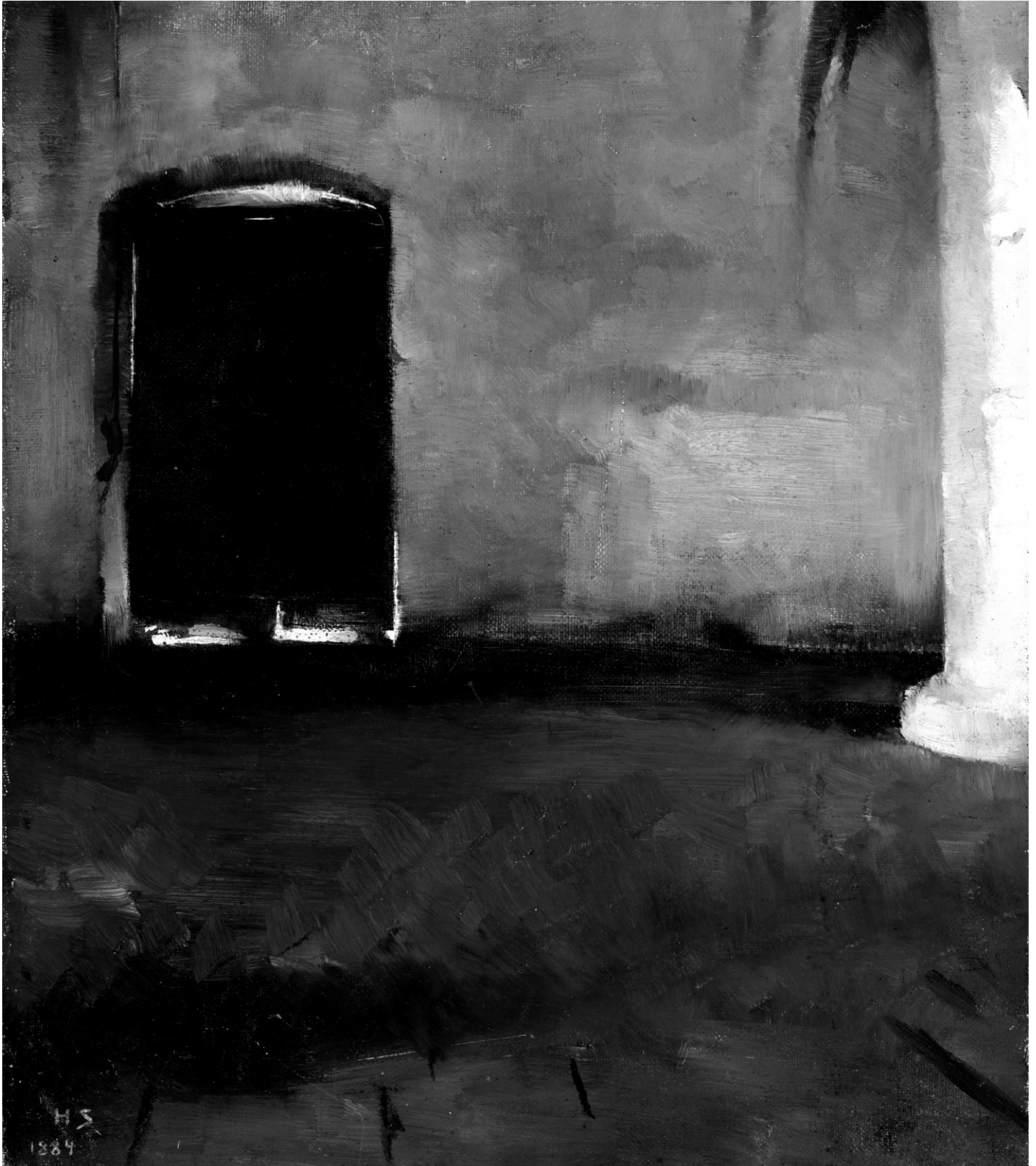
Jos red flag voi olla mitä tahansa vääränlaisesta deodorantista väkivaltaiseen käytökseen, onko termiä mielekästä käyttää? Ei ehkä, ainakaan kovin totisessa mielessä. Henkilön pelkistäminen tämän yksittäiseen ominaisuuteen on eittämättä va-

hingollista, joskin tässä kontekstissa viihdyttävän kuvailun kannalta välttämätöntä. Oikeita ihmisiä ei voi suoraan palauttaa heidän karikatyyreihin, joskin elämän varrella saattaa törmätä henkilöihin, jotka ovat jo valmiiksi oman itsensä karrikoiduista pilakuvia. Rämä bmw oli ehkä red flag, mutta vähättely tai viimeistään väkivallalla uhkailu todistivat minulle, että suhteen alkuvaiheen pahat aavistukset olisi pitänyt ottaa todesta. Mitä deittailuun tulee, neuvoisinkin red flagien sijaan kuuntelemaan omaa intuitiota: se on aina oikeassa.

Ps. Mielestäni meidän jokaisen olisi hyvä tunnistaa myös ne omat red flagimme. Itselläni (päivänvaloa kestävästä-ish) ne ovat varmasti ainakin opiskelupaikka teologisessa, bännit tinderistä ja se, että @Bileet on käytettyin jodelkanavani. Mitkä ovat sinun?

VILJAMI SALO

PIMEYDEN HOHTO – WELTEN OLEMATTOMUUDEN VALO

Helene Schjerfbeck Ovi (1884).
Muokkaus: Rosa Grene

Katolinen teologi **Bernard Welte** (1906–1983) käsittelee teoksessaan *Olemattomuuden valo - Uuden uskonnollisen kokemuksen mahdollisuudesta* (1980) uskonnollisen kokemuksen perusrakennetta ja toisaalta tämän kaltaisen kokemuksen puuttumista ja sen merkitystä ihmiselle. Hänen mukaansa **Friedrich Nietzsche** (1844–1900) julistus Jumalan kuolemasta oli profeettallinen ilmaus, joka toi ilmi modernin ihmisen peruskokemuksen nihilistisyyden, siis olemattomuusluonteen.¹ Welte esittää, että tässä olemattomuuden kokemuksessa piilee uudenlaisen uskonnollisen kokemuksen mahdollisuus.

Welte määrittelee kokemuksen ”koe-
tun välittömäksi annettudeksi”², eli tapahtumaksi, jossa ”subjektin ja objektin välinen raja-aita murtuu”³ – koettu koskettaa koko elävää ihmistä ja muuttaa tätä:⁴ ”Kokemuksen läpikäyneestä ihmisestä tulee toinen ihminen kuin mitä hän oli aiemmin [...] kaikki on uutta ja kenties odottamattomalla tavalla toisin.”⁵ Kokemus muuttaa ihmistä. Kokemuksen välittömyydessä jo ennalta annettua ihminen voi epäteoreettisen reflektioivan ajattelun avulla pyrkiä valaisemaan ja näin rakentamaan ”tosiasiallisen elämänkulun analyysia”.⁶

Welte nostaa uskonnollisen kokemuksen – siis kokemuksen, jossa Jumala itse näyttäytyy ihmiselle ja vaikuttaa ihmiseen – arkkityypilliseksi todistukseksi muun muassa kirkkoisä **Augustinuksen** (354–430) kuvaukset *Tunnustuksissa*. Welten mukaan Augustinuksen kuvaukset kielivät kokemuksen välittömyydestä ja vaikuttavuudesta.⁷ Welten mukaan vaikka Jumalaan nykyäänkin uskotaan, Augustinuksen kuvailemia uskonnollisia kokemuksia ei juurikaan ole: ”Meidän aikanamme ei ilmeisestikään voi puhua Jumalasta tai jumalallisesta itsessään annettuna, joka kohtaisi meidät välittömästi ja ko-

konaisvaltaisesti.”⁸ Tämä uskonnollisen kokemuksen puute on Welten mukaan kokemus sinänsä – olemattomuuden kokemus.⁹ Mutta mistä uskonnollisen kokemuksen puuttuminen johtuu?

Päämäärärationaalinen luonnontieteellis-tekninen sivilisaatio

Welten mukaan uskonnollisen kokemuksen puuttuminen on ennen kaikkea yhteydessä valistukseen ja sitä kautta nousseisiin tekniikan ja tieteen eräisiin ilmenemismuotoihin, joiden taustalla piileksii ideologinen harha: ”Näyttää kuin lähes luotaamattomista syvyyksistä nouseva historiallinen voima olisi ajanut ja ajaisi edelleen ihmistä tahtomaan, että hän hallitsisi kaikkea autonomisesti. Tämä syvälle juurtunut voima on ottanut valtaansa luonnontieteen ja tekniikan nykyiset suuret mahdollisuudet, ja se ilmenee niissä yhä voimakkaammin.”¹⁰ Welte viittaa myös **Martin Heideggerin** (1889–1976) ajatukseen ”puitteesta” (*Gestell*), joka on olemassaolon tapa joka ”kokoaa sen asettumisen, joka määräämällä asettaa ihmisen paljastamaan todellista varantona.”¹¹ Welte selittää valaisevalla tavalla Heideggerin tarkoittavan puitteella sitä ”mikä tieteessä ja tekniikassa pohjimmiltaan vallitsee niiden salaisena edellytyksenä: suunnitteleva, varmistava ja valmistava olemus ajattelussa ja kuolevaisten eksistenssissä.”¹² Tämä olemisen tapa uhkaa poissulkea olevaisen piiristä, ja näin ollen myös hyväksytyn kokemuksen piiristä sen, mitä ei voida periaatteessa säädellä ja hallita luonnontieteellisesti, teknisesti ja rationaalisesti.¹³ Samaan ilmiöön myös Heidegger näyttää viittaavan esitelmässään Tekniikan kysyminen (1953): ”Ihmistä eivät uhkaa vasta tekniikan mahdollisesti kuolettavasti vaikuttavat koneet ja laitteet. Varsinainen uhka on koskenut ihmistä jo hänen olemuksessaan. Puitteen heruus uhkaa mahdollisuudella, että

ihmiselle voisi olla kiellettyä päästä sisälle alkuperäiseen paljastumiseen ja näin kokea alkuperäisen totuuden puhuttelu.”¹⁴ Uskonnolliselle kokemukselle ei jää tilaa, sillä se ei sovi modernin maailman puitteeseen. Welte päättyy seuraavanlaiseen kuvaukseen: ”[...] koemme olevamme kuin kirkkaasti valaistussa huoneessa, jota ympäröi ylhäältä, alhaalta ja joka puolelta mitä syvin pimeys. Alamme nyt huomata sen. Sen vuoksi alamme tehdä kysymyksiä perimmäisestä mielestä, tarkoituksesta ja perustasta. Emme kuitenkaan löydä tähän vastausta, ja meidät ympäröi vain yö.”¹⁵

"Emmekö harhaile äärettömässä olemattomuudessa?"¹⁶

Nihilismi ei edellisen kuvauksen valossa niinkään ole filosofinen teoria, vaan ennen kaikkea ilmaus ”elävästä kohtaamisesta sen kanssa, mitä voidaan nimittää olemattomuudeksi”.¹⁷ Welten mukaan Nietzsche julistaa tätä todellisuutta *Iloisessa tieteessä* (1882) huutaessaan hullun suulla: ”Minne Jumala on joutunut? [...] *Me olemme tappaneet hänet* – te ja minä!”¹⁸ Siellä, missä ennen Jumala kosketti ihmistä, on nyt olemattomuus. Tämä kokemus on Welten mukaan modernin nihilismin perusta.¹⁹

Welte kutsuu meitä tarkentamaan katsettamme ja huomioimaan olemattomuuden jumalallisia piirteitä: se on jotain ääretöntä ja ehdotonta; sen edessä ”kieli mykistyy”.²⁰ Welten mukaan tällä hiljaisuudella on potentiaalisesti kaksi merkitystä: toisaalta sen takana saattaa piillä jotain, joka on ”valtansa pimeydessä meiltä kätkeytyä”, tai se voi olla todellinen merkityksetön tyhjyys, jonka takana ei ole mitään.²¹ Löytääksemme vastauksen tähän dilemmaan meidän tulee Welten mukaan suhtautua kokemuspäiriimme vakavasti ja etsittävä esimerkkejä jostakin ka-

Bernard Welte vuonna 1956. Kuva: Willy Prager (CC BY 3.0 DE)

toamattomasta, joka voi kestää olemattomuuden edessä. Ohjatakseen pohdintaamme Welte kutsuu meitä pohtimaan elämämme mielekkyyttä. Hänen mukaansa mielekkyyden vaatimus – siis tarve löytää merkitystä elostamme – on ”kirjattu itse elävän olemassaolomme sydämeen.”²² Voimmekin suunnata ajatuksemme kaikenlaisiin projekteihimme, joiden kimpussa kaiken aikaa puuhailemme - niidenhän yleensä toivomme olevan mielekkäitä.

Mutta eikö kaikki kokemamme lopulta vajoa olemattomuuteen? Eikö kaikki näin lopulta ole mietelöntä?

Kun katson ystävääni silmiin, autan häntä ja tule autetuksi, voinco todella kieltää tässä kokemuksessa ilmenevän mielekkyyden? Welten mukaan tällaisista kokemuksista voimme löytää ”hyvän” ja tunnistaa siinä katoamattoman mielekkyyden: ”sydän vaistoa ja kokee, että tässä loistaa katoamaton aarre, ja syvimältään ihminen tietää, ettei rakastavan katse ja veljellisesti auttavan ja ehkä pelastavan käden kallisarvoisuus tule koskaan katoamaan...”.²³ Näin Welte päätelee, että olemattomuuden kaksimerkityksisyys voidaan supistaa

yhteen – olemattomuus ei voi olla merkityksetöntä tyhjyyttä, sillä hyvä kestää sen edessä katoamattomana.²⁴

Pimeyden hohto

”Kaikki on tullut tomusta ja kaikki palaa tomuun” (Saarn. 3:20), mutta tässä tomussa on läsnä jotain katoamatonta, joka saa leponsa olemattomuudessa, joka ”äärettömässä ja pohjattomassa ehdottomuudessaan takaa rakastaville heidän rakkautensa mielen”.²⁵ Olemattomuuden pohjattomassa pimeydessä ihminen voi kokea Welten mukaan ”jyrkän mutta kuitenkin hiljaisen käänteen”, jossa ”pimeys valaistuu”.²⁶ Welte itse viittaa filosofi **Wilhelm Weischedelin** (1905–1975) runoon valottaakseen tätä kuvia ja käsitteitä pakenevaa todellisuutta:

Maljan pohjan pimeydessä

näkyä valon olemattomuus.

Pimeästi hohtava jumaluus.

Se on: olemattomuuden valo.²⁷

Jäljelle jää lopulta eräänlainen paradoksi, siis asiointila, joka näyttäytyy sisäisesti ristiriitaisena. Olematto-

muus odottaa jokaista ihmistä, se koskettaa ja muuttaa, mutta toisaalta se pakenee käden kosketusta.²⁸ Tarvitsemme siis jonkun, joka tekee näkymättömän näkyväksi, jolle pimeys ei ole pimeää, vaan yö kuin päivänpaiste ja pimeys kuin kirkas valo. (Ps. 139:12) Welte antaa tuntomerkit: Et-sikää sellaista ystävää, joka ”rohkaistaa meitä paitsi katsomaan silmiin tuota pimeää syvyyttä myös uskommaan itsemme sille elämässä ja kuolemassa” ja ”joka voisi lopulta sanoa täysin valtuuksin ja täysin tietoisena elämämme ja Jumalan pimeyden ja jopa kuoleman hädän kysymyksistä: ”Älkää pelätkö”.

Lähteet ja viitteet:

Heidegger, Martin [1953] (1994). Tekniikan kysyminen. Kääntäjä Vesa Jaaksi. niin & näin; 2/94.

Nietzsche, Friedrich Wilhelm [1882] (1997). Iloinen tiede. Kääntäjä J.A. Hollo; säkeet Aarno Peromies ja Toivo Lyy. Helsinki: Otava.

Welte, Bernhard [1980] (2008). Olemattomuuden valo - Uuden uskonnon kokemuksen mahdollisuudesta. Kääntäjät Terhi Kiiskinen & Teemu Sippo. Helsinki: Loki-Kirjat.

1. Welte 2008 [1980], Olemattomuuden valo – Uuden uskonnollisen kokemuksen mahdollisuudesta (jatkossa lyhennetty ”OV”), 52–53. 2. OV, 20. 3. OV, 26. 4. OV, 20–21; 25. 5. OV, 25. 6. OV, 24. 7. OV, 26. 8. OV, 30. 9. OV, 30–34. 10. OV, 39. 11. Heidegger 1994 [1953], Tekniikan kysyminen, 36. 12. OV 36. 13. OV 39. 14. Heidegger 1994 [1953], Tekniikan kysyminen, 36. 15. OV, 49. 16. Nietzsche 1997 [1882], Iloinen tiede, 125. 17. OV, 51. 18. Ibid. 19. OV, 57–58. 20. OV, 59–60. 21. OV, 61–62. 22. OV, 64. 23. OV, 67. 24. OV, 68–69. 25. OV, 71. 26. Ibid. 27. OV, 74. 28. Ks. OV, 87–88. 29. OV, 89.

LAURI MÄENALAINEN

MISTÄ OIKEIN PUHUMME, KUN PUHUMME MYSTIIKASTA?

”Onpas tämä nyt mystistä”-saatan todeta hämmentyneenä, kun etsin kadonnutta television kaukosäädintä olohuoneemme sohvan tyynyjen syövereistä. Edellisellä lausahduksellani haluan ilmaista ihmettelevää asennetta kaukosäätimen katoamista kohtaan, ikään kuin sen nykyinen, minulta edelleen pimennossa oleva, olinpaikka olisi jotenkin salaperäinen ja sen ei-läsnäolo kädessäni olisi minulle mysteeri. Huomaan kuitenkin käyttäväni vierasperäistä sanaa lauseessani, joka tarkoittaa myös paljon muutakin kuin salaperäisten asioiden ihmettelyä. Mitä oikeastaan tarkoitan, kun käytän sanaa *mystinen* tai *mystiikka*?

Mystiikka on kreikkalaisperäinen sana, joka tulee sanasta *muo*, joka

tarkoittaa vaikenemista.¹ Sanan alkuperäinen käyttötarkoitus on syntynyt mystisten kulttien piireissä, joissa harjoitettavista rituaaleista ei saanut puhua ulkopuolisille ihmisille.² On totta, että mystiikan käsitteen assosiaatio salaperäisyyden kanssa juontaa juurensa mystiikan alkujuurille, eli antiikkiin.³ Kuitenkin tämä assosiaatio tapahtuu vain sanan tasolla. Mystiikassa on kyse paljon muustakin kuin siitä, että mystisen kultin asioista ei tule puhua ulkopuolisille. Mystiikalla tarkoitetaan elämäntapaa, jonka päämääränä on olla mahdollisimman läheisessä kontaktissa jumaluuden kanssa.⁴ Kyseessä on salaperäisyyden sijaan siis elämäntapa, jonka pääasiallinen pyrkimys on saada ja ylläpitää yhteyttä yliluonnolliseen periaatteeseen. Tämän määritelmän valossa mystiikka

on ympärillämme monissa eri muodoissa. Kristitty, joka käy kirkossa rukoilemassa ja suorittamassa kristillisiä riittejä, pyrkii toiminnallaan saavuttamaan yhteyden yliluonnolliseen periaatteeseen. Buddhalainen, joka meditoi ja näin pyrkii saavuttamaan valaistumisen, pyrkii toiminnallaan olemaan yhteydessä yliluonnolliseen periaatteeseen. Jopa tavallinen arjen sankari, joka on pyhittänyt torstai-iltansa joogalle ja meditaatiolle, pyrkii olemaan kosketuksissa jonkinlaisen totuuden kanssa, joka on tulkittavissa profaanista poikkeavaksi pyhydeksi. Mystiikkaa on ympärillämme hyvin paljon, jos määrittelemme mystiikan edellä esitetyllä tavalla. Kuitenkin edellä esitettyt henkilöt eivät suurella todennäköisyydellä kutsuisi itseään mystikoiksi tai toimintaansa

Sandro Botticelli, Natività mistica (1500-01). Ei tekijänoikeutta.

mystiikaksi saatikka mystiseksi toiminnaksi. Onko todellinen mystikko henkilö, joka puhuu outoja ja sekavia, pukeutuu hyvin poikkeavalla tavalla ja viettää aikaansa tuijottaen kristallipääkalloa? Tämänkaltaisen kuva useimmilla tavankansalaisilla saattaisi juolahtaa mieleen, kun puhumme mystikoista ja henkilöistä, jotka harjoittavat mystiikkaa.

Nähdäkseni mystiikka on laaja käsite eikä se rajoitu ainoastaan yksilöihin, jotka pyhittävät kaiken aikansa etsien korkeampaa totuutta ja yhteyttä mahdolliseen jumalaan. Mystiikkaa voi helpostikin olla uskonnollisen rituaalin suorittaminen, uskonnollinen mietiskely tai mietiskely, jonka tarkoituksena on syventyä itseensä etsien omaa sisäistä totuutta. Arjen realismi-

kin on täynnä mystiikkaa sanan varsinaisessa merkityksessä. Esimerkiksi minä itse koen valtavaa mystiikkaa, kun kuuntelen **Johan Sebastian Bachin** *Matteus-passiota*. Tunnetilan kuvaileminen on perin hankalaa, mutta varmaksi osaan sanoa sen, että siinä on jotain mystistä. Joillekin, kuten minulle, musiikki on portti mystiikkaan, toisille se on muut taiteen muodot, työ, lepo tai harrastukset. Melkeinpä mikä vain olemassa oleva asia, joka saa ihmisen kokemaan tunnetta, jossa hän on yhteydessä itseään korkeamman totuuden kanssa, on mystiikkaa ja mystistä kokemusta. Kirjoituksellani peräänkuulutan mystiikan laajaa ymmärrystä ja sitä, että emme kaihtaisi käyttää tuota sanaa peläten oudon eksentrikon leimaa. Jokainen kokee mystiikkaa. Allekirjoittanut

koki sitä viimeksi silloin, kun hän etsi kuumeisesti mystisesti kadonnutta television kaukosäädintä.

Yläindeksit:

- ¹ fi.wikipedia.org/wiki/Mystiikka
- ² Löyttyniemi, 2013.
- ³ Löyttyniemi, 2013.
- ⁴ fi.wikipedia.org/wiki/Mystiikka

Lähteet:

Löyttyniemi, Raili. (2013). Mysti-
nen kokemus voi muuttaa ihmisen
elämän suunnan. [yle.fi/aihe/artik-
keli/2013/02/13/oudot-tunteet-mysti-
nen-kokemus](https://yle.fi/aihe/artikkeli/2013/02/13/oudot-tunteet-mysti-
nen-kokemus)

Wikipedia.fi. Mystiikka. [https://fi.wi-
kipedia.org/wiki/Mystiikka](https://fi.wikipedia.org/wiki/Mystiikka)

Länsimainen astrologia on valloittanut maailman. Horoskoopit joita löytyy niin iltapäivä- ja naistenlehtien sivuilta, kuin nykyään myös puheli mesta ovat tuhansia vuosia vanhoja, mutta samaan aikaan hyvin uusi ilmiö. Ero astrologian (mm. horoskoopit) ja astronomian (tähtitiede) välillä on nykyään jyrkkä, mutta alunperin se oli hämärä. **Klaudios Ptolemaios** (n. 85 – n. 165) määritteli eron kirjasarjassaan *Tetrabiblos* (Τετράβιβλος): astronomia tutkii taivaankappaleiden liikettä ja muutosta, kun taas astronomia tutkii näiden taivaankappaleiden liikkeiden aikaansaamia muutoksia. Kuitenkin molempia pidettiin Ptolemaioksen aikaan yhtä akateemisina tieteinä. Astrologia juontaa juurensa 2000-luvulle eaa. Babyloniaan ja se oli jo Ptolemaioksen aikaan levin-

Eläinradan 12 tähtimerkkiä oinas, härkä, kaksoset, rapu, leijona, neitsyt, vaaka, skorpion, jousimies, kauris, vesimies ja kalat tunnettiin jo 1400-luvulla eaa. muinaisessa

16 - Kyyhkynen

USTA, VAAKA

	Trooppinen astrologia	Sideerinen astrologia
Oinas	21.3.-19.4.	18.4.-13.5.
Härkä	20.4.-20.5.	13.5.-21.6.
Kaksonen	21.5.-20.6.	21.6.-20.7.
Rapu	21.6.-22.7.	20.7.-10.8.
Leijona	23.7.-22.8.	10.8.-16.9.
Neitsyt	23.8.-22.9.	23.8.-22.9.
Vaaka	23.9.-22.10.	30.10.-23.11.
Skorpioni	23.10.-21.11.	23.11.-29.11.
(Käärmeenkantaja)	(Ei)	(29.11.-17.12.)
Jousimies	22.11.-21.12.	17.12.-20.1.
Kauris	22.12.-19.1.	20.1.-16.2.
Vesimies	21.1.-19.2.	16.2.-11.3.
Kalat	19.2.-20.3.	11.3.-18.4.

Trooppisen astrologian ja sideerinen astrologian päivämäärät

yhä taivaankappaleiden liikkeiden mukaan.

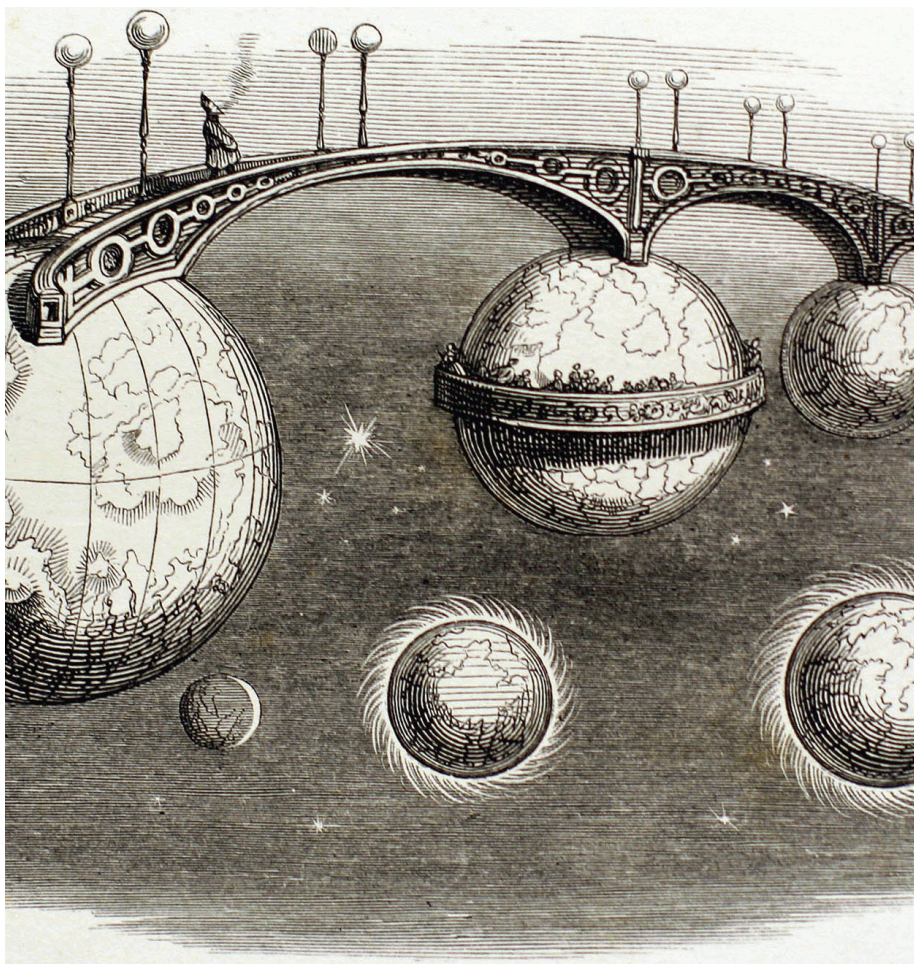
Trooppinen astrologia on vallitseva tähtimerkistö länsimaissa ja se perustuu n. 2000-vuotta vanhaan sideerisen astrologian tähtimerkistöön. Sen sijaan hinduastrologia (Jyotisha tai jyotiṣa) on kautta aikojen seurannut tähtien liikettä, kuten sideerinen astrologia. Länsimaissa sideerisen astrologian lanseerasi irlantilainen astrologi **Cyril Fagan** 1950-luvulla American Astrology-lehteen. Myöhemmin 1970-luvulla ehdotettiin sideerisen järjestelmän parannukseksi 13. tähtimerkkiä *käärmeenkantajaa*, jonka tähtikuvio todennäköisesti jätettiin trooppisen astrologian ulkopuolelle, jotta tähtimerkit olisivat 12 jaollisia ja helpommin laskettavissa suhteessa 360 asteeseen. Todellisuus

nessa skorpionin tähdistö on sellaisessa suhteessa auringon taivaankannella kulkemaan rataa, että se täyttäisi yhtä pitkän ajan kuin trooppisessa järjestelmässä. Ilman 13. merkkiä länsimaiseen sideeriseen astrologiaan jätetään aukko skorpionin ja jousimiehen väliin.

Tähtimerkkien tarkka määrittely on tärkeää, sillä ne ovat keskeisin osa länsimaista astrologiaa. Jokaisella tähtimerkillä on oma elementtinsä, planeettansa, modalityetti ja polariteetti, jotka määrittelevät sen jäsenen luonteenpiirteet ja ominaisuudet. Nykyään länsimaaisessa astrologiassa lasketaan myös nouseva-, laskeva- ja kuumerkki syntymäpäivästä ja -ajasta. Nouseva merkki tarkoittaa sitä tähtikuviota, joka on nousussa idässä tietynä hetkenä ja laskeva merkki

tarkoittaa sitä vastakkaista merkkiä. Aurinkomerkki tarkoittaa samaa asiaa kuin tähtimerkki (tähtimerkki lasketaan auringon asemasta) ja kuumerkki lasketaan kuun asemasta samaan tapaan kuin aurinkomerkki. Näilläkin on juurensa historiassa, Ptolemaios viittasi nouseviin merkeihin kirjoituksissaan. Sen sijaan kuumerkki kehitettiin vasta 1600-luvulla ja popularisoitiin 1930-luvulla. Tähtimerkit määrittelevät astrologiassa luonteenpiirteet, nouseva merkki määrittelee kasvuympäristön ja tietoisuuden, laskeva merkki määrittelee ihmissuhteet ja kuumerkki määrittelevät päivittäiset asiat.

Merkityksen hakeminen horoskoopista saattaa tuntua omituiselta, erityisesti kun harkitsee kilpailevia tähtimerkkijärjestelmiä. Horoskooppeilla on silti todellinen vaikutus miljoonien ihmisten arkielämään. Niihin liittyy keskeisesti kaksi psykologista käsitettä: Forer-efekti (tunnetaan myös Barnum-efektinä), sekä **Carl Jungin** synkronisiteetti. Forer-efektin selittää horoskooppien toimintamekanismin. Sen mukaan ihmiset etsivät merkitystä epämääräisistä asioista, kuten kertomuksista ja toistuvista tapahtumista. Alunperin irrallisten tapahtumien (kuten saman numeron toistuminen) välille muodostuu yhteys sitä etsimällä. Horoskooppien tekemät ennustukset eivät koskaan ole tarkkoja, vaan tarkoituksenmukaisesti epämääräisiä. Voit testata tätä itse: yritä etsiä horoskoopisivulta kuvausta, joka ei missään nimessä voisi päteä omaan elämään. Horoskooppeissa kuvaillut tapahtumat kuitenkin aktualisoituvat, kun niistä etsitään merkitystä. Vaikka horoskooppeilla ei ole suoraa kausaalista yh-

J. J. Grandville, kuvitus *Un Autre Monde*en (1847). Ei tekijänoikeutta.

teyttä tapahtumiin niillä on symbolinen merkitys, joka voi tarkoittaa jopa erilaisten persoonallisuustyyppien muodostumista eri horoskooppimerkeille, kun merkin henkilöt alkavat toimivat kuivailtujen piirteiden mukaisesti.

Sonja Blom kirjoittaa astrologias- ta Libero-lehden numerossa 3/2021: "Astrologia ei ole kategoria tai tarkastelutapa, joka olisi syntynyt kapitalismin sisällä. Tämä on yksi syistä uskoa siinä olevan potentiaalia myös vapautumaan sen ilkeestä ja tätä kautta toimimaan välineenä muuttaa radikaalisti ajatteluamme." Todellisuus on kuitenkin vastakkainen, nyky länsimainen astrologia on syntynyt osana massamediaa ja se tanssii tangoa uusliberaalin kapitalismin kanssa. Ilta- ja viikokkeiden horoskoopit ja sovellukset, kuten Co-Star ovat osa sakralisaation kehitystä, jossa

uskontoperinteiden merkitys laskee mutta aukkoa täyttää uudet henkisyiden muodot. Astrologian legitimeettiä perustellaan usein vedoten perinteeseen (kuten Blom), mutta sen nykymuoto muodostui osana massamedian maailmanvalloitusta vasta 1930-luvulla. Horoskoopit myyvät keski-ikäisille naistenlehtiä ja nuorille sovellusten sisäisiä ostoja. Co-Star keräsi vuonna 2019 viisi miljoonaa dollaria ja tänä vuonna toiset 15 miljoonaa dollaria rahoitusta. Väittäisin jopa, että sakralisaation kentällä astrologian erityispiirre on sen äärimmäinen kaupallisuus, en tiedä muuta uuden henkisyiden muotoa joka olisi saanut 20 miljoonaa rahoitusta skientologian kaltaisten kulttien lisäksi.

Erityisen voimakas merkitys astrologialla on naisille ja seksuaali- ja sukupuolivähemmistöille, joissa astrologia koetaan voimaannuttavana

vastavoimana patriarkaatille. Astrologian historia voimaannuttavana ei ole kuitenkaan täysin selvä. Horoskooppeja on julkaistu Suomessa ilta- ja viikokkeissa 1930-luvulta asti. Myöhemmin 1960-luvun Yhdysvalloissa se yhdistyi kansalaisoikeusliikkeessä feminismiin ja HLBTIQ-liikkeeseen yhdessä muun New Age-uskonnollisuuden (uushenkisyys) kanssa. Horoskoopien lisäksi New Agesta lainattiin esimerkiksi kristallit ja Tarot-kortit. Samaan aikaan 1960-luvulla sattui kasvamaan myös naistenlehtien suosio, joka loi uuden alustan horoskooppien julkaisulle ja kasvotti niiden suosiota erityisesti naisten keskuudessa. 2000-luvulla horoskooppien merkitys naisten voimaannuttajana on laskenut, ehkä naisten parantuneen sosiaalisen aseman takia, mutta sen sijaan niistä on tullut tärkeitä HLBTIQ-kulttuurille. Horoskoopit tarjoavat sorretille vähemmistöryhmille vaihtoehtoisen tien henkisyyteen ja vaihtoehdon patriarkaaliseksi ja usein myös sortaviksi koetuille valtauskonnoille. Horoskoopit ovat alusta itsereflektiolle, joka on vapaa hierarkiasta, koska ne tulkitaan henkilökohtaisesti uskonnollisen yhteisön sijaan.

Lähteet:

Astrologinen tietopaketti (s.a.). Astro.fi. www.astro.fi/tietopaketti (luettu 27.11.2021).

Kayleigh, Dray (2021). Astrology fans, you've been reading the wrong star sign all this time. Stylist. www.stylist.co.uk/astrology/nasa-horoscope-star-sign-zodiac-ophiuchus-personality-astrology-astronomy/248217 (luettu 27.11.2021).

Bryant, Kenzie (2019). Co-Star Rising. Vanity Fair. www.vanityfair.com/style/2019/05/co-star-astrology-app-notifications-founder (luettu 27.11.2021).

Cohen, Sascha (2018). Meet the Queer Skeptics Who Hate Astrology. Them. www.them.us/story/queer-skeptics-who-reject-astrology (luettu 27.11.2021).

Jos tämä olisi viimeinen aamu
Haluaisitko lähteä ulos
Pelkäisitkö ajan juoksua
Sitä ett' kaikki on tyhjää satua

Mitä onkaan elämänlaatu
Jos tässä ois' lopputulos
Kelmeää valoa, syksyn tuoksua
Tanssia sateessa keskellä katu

Jos tämä olisi viimeinen päivä
Pelkäisitkö hiljaisuutta
Haluaisitko kiirehtiä
Vai olla yksin, unohtua

Haluaisitko olla yksi näistä
Jotka aina tutkivat uutta
Keräisit maasta lehtiä
Jos niiden värit tois' lohtua

Jos tämä olisi viimeinen ilta
Itkisitkö sen helmaan
Sytyttäisitkö kynttilöitä
Laulaisitko valosta

Pyytäisitkö vastaan tulijoilta
Lankoja kudelman
Maalaisitko töitä
Kotikylän autiotalosta

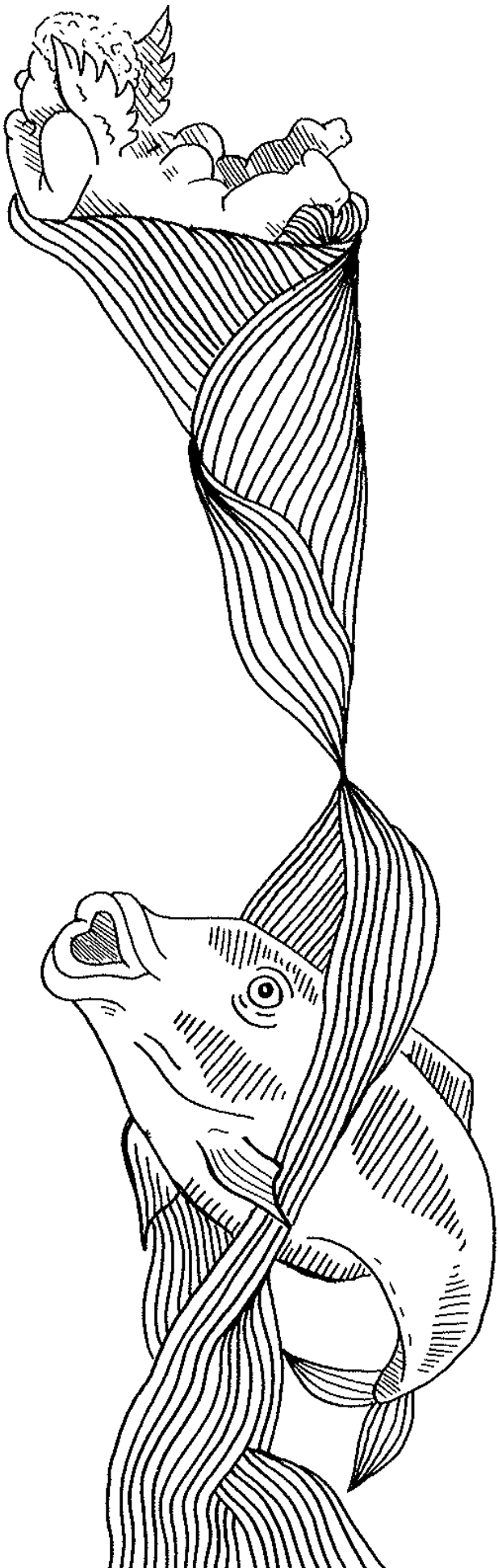
Jos tämä olisi viimeinen yö
Pelkäisitkö pimeää
Kirjoittaisitko kirjeen
Katsoisitko pohjantähteä

Haluaisitko että hetki lyö
Vai haluaisitko sitä pitkittää
Tuntisitko tehneesi virheen
Kun et tajunnut matkalle lähteä

Entä jos tämä olisi uusi aamu
Uusi päivä, uusi ilta
Uusi yö; toivon että
Mietit, mitä se antaa vois'

Maailma ei sittenkään kaadu
Edessä sittenkin silta
Jota kulkea pelkäämättä
Eikä aikaa vietäisi pois

Hanna-Tuulia Haavisto

LIITTO TUKEE SINUA OPISKELUSSA JA TYÖSSÄ

www.akiliitot.fi

PAPPISLIITTO PRÄSTFÖRBUNDET

SUOMEN
TEO
LO
GI
LIITTO